

IN MEMORIAM

SREĆKO
LIPOVČAN

(1942.—2009.)

Foto: M. Vesović

Srećko Lipovčan rođen je u Zagrebu 1942. godine. Zagreb nije bio samo njegov rodni grad nego i mjesto iz kojeg je odlazio i vraćao mu se i u kojem se ostvarivao kao čovjek i intelektualac. Svoj ljudski, nacionalni i intelektualni identitet razvijao je, predstavljao i branio često u okolnostima u kojima je sloboda bila san, a ne stvarnost. U takvim vremenima poglavito ovisimo o sebi samima i ravnamo se prvenstveno prema svojoj savjesti.

Srećko Lipovčan prisutan je u hrvatskoj javnosti kao novinar već od ranih šezdesetih godina minuloga stoljeća, kada je kao dvadesetogodišnjak objavljivao tekstove u nizu tadašnjih časopisa za kulturu i listova za mlade (*Kolo*, *Vijenac*, *Prolog*, *Studentski list*, *Polet*, *Telegram*) te se bavio novinarskim i uredničkim poslom na prvom i trećem programu tadašnjeg Radio-Zagreba. Uz posao novinara obrazovao se i završio studij povijesti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Rodni je grad napustio 1972. i zaputio se u Njemačku. Živio je u Kölnu i Berlinu do 1978., gdje je studirao njemački jezik, slavistiku, povijest jugoistočne Europe i bizantologiju. Istodobno je nastavio djelovati kao radijski novinar te je u razdoblju do 1990. objavio više od tisuću i petsto novinskih i publicističkih tekstova. Krajem osamdesetih godina upisao je posljediplomski studij na zagrebačkom Filozofskom fakultetu. Akademski stupanj doktora znanosti s tezom o mladom Ujeviću i njegovoj ranoj prozi u kontekstu piščeva političkog angažmana stekao je 1999. godine. U prijelomnim devedesetim godinama Srećko Lipovčan bio je intenzivno prisutan u hrvatskoj javnosti kao novinar, povjesničar, sveučilišni nastavnik i kulturni djelatnik. Posebno je bio aktivan u Društvu hrvatskih književnika, Hrvatskom novinarskom društvu, Hrvatskoj izvještajnoj agenciji i kao predavač na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu.

Već iz ovoga kratkog presjeka Srećkova životnog puta razvidan je njegov široki intelektualni horizont i stalna težnja za osobnim usavršavanjem u svim područjima njegovih interesa. On je svoje intelektualne interese neprestano širio i produbljivao, a teme kojima se bavio uvijek su bile aktualne i važne za hrvatsku kulturnu, političku i društvenu zbilju. Stoga opus koji je ostavio iza sebe nije samo bogat nego i raznolik. Uz tisuće novi-

narskih uradaka, autor je sedam knjiga. U svom je radnom vijeku objavio šezdesetak znanstvenih i stručnih radova i sudjelovao na desecima znanstvenih i stručnih skupova u Hrvatskoj i inozemstvu. Uz znanstvenu, novinarsku i stručnu djelatnost obavljao je niz uredničkih poslova, potaknuo i sudjelovao u brojnim izdavačkim projektima te preuzimao odgovorne dužnosti u tijelima kulturnih institucija s kojima je surađivao. Po djelu koje je ostavio iza sebe mogli bismo mu pripisati znatno stariju dob od one u kojoj nas je napustio.

Srećko Lipovčan bio je suradnik Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar u Zagrebu. Kao znanstvenik istraživao je kulturne i političke teme hrvatske povijesti 19. i 20. stoljeća. Posebno mjesto u njegovim istraživanjima zauzimaju mediji te život i djelo dr. Ive Pilara. Znanstveni projekt «Ivo Pilar — teoretičar hrvatske modernizacije» nastavio je voditi i nakon odlaska u mirovinu. U Srećkovu profesionalnom djelovanju nezaobilazno mjesto ima pokretanje i uređivanje godišnjaka PILAR, koji je ubrzo prerastao u istoimeni znanstveni časopis za društvene i humanističke studije. Vodenjem časopisa Srećko je sebi podigao spomenik trajniji od mjedi. Nastavak izlazenja časopisa naš je dug ne samo prema kolegi dr. sc. Srećku Lipovčanu nego i prema čovjeku i intelektualcu koji je ostavio neizbrisiv trag u hrvatskoj znanosti i kulturi.

Svi koji su poznavali Srećka Lipovčana, a posebno znanstvenici i djelatnici Instituta Pilar, bili su svjesni njegovih brojnih vrлина među kojima treba istaknuti ozbiljnost i predanost poslu koji je obavljao. Njegov je radni elan poticajno djelovao na sve suradnike Instituta — ponekad ih čak i plašio jer im se činilo da je nedostižan. Srećkov odlazak u mirovinu nitko u Institutu nije doživio kao prestanak njegova profesionalnog angažmana nego tek kao neizbježivu formalnost. Srećko Lipovčan ostao je uz Institut Pilar neraskidivo vezan sve do svoje prerane smrti.

Lik dragoga kolege i prijatelja zadržat ćemo u trajnoj uspomeni.

Prof. dr. sc. Vlado Šakić, ravnatelj Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar